Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет природничий

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ І ОРІЄНТУВАННЯ

Середня освіта (Географія)

Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання денна, заочна

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта
предметна спеціальність 014.07 Географія

Кафедра та викладач	*Кафедра географії* *Викладач Ткаченко Тетяна Іванівна* *Лінк на профіль викладача у Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?user=Laph1YMAAAAJ* *E-mail: t.i.tkachenko@udu.edu.ua*
I. Основна мета/цілі навчання	*формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань, практичних умінь та методичних навичок з організації, проведення та викладання спортивного туризму й спортивного орієнтування, використання топографічних карт і сучасного спорядження, забезпечення безпеки в походах та змаганнях, а також підготовка майбутніх педагогів до керівництва туристично-краєзнавчою та позакласною роботою зі школярами*
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі*	*Навчальна дисципліна обов'язкова* *Цикл загальної підготовки* *«Спортивний туризм і орієнтування» ВВ1.2.08*
III. Обсяг навчальної дисципліни	*Кількість кредитів* — *3* *Загальна кількість годин* — *90* *Практичні заняття* — *33* *Самостійна робота* — *57*
IV. Короткий зміст	***Змістовий тематичний Модуль 1. Спортивний туризм як соціальне явище.*** *Тема 1. Спортивний туризм як соціальне явище.*

навчальної дисципліни	*Тема 2. Види спортивного туризму, їх особливості та характеристики.* *Тема 3. Організаційно-правові основи функціонування активного туризму в Україні та закордоном.* ***Змістовий тематичний Модуль 2. Топографічна підготовка та техніка подолання природних перешкод.*** *Тема 4. Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування.* *Тема 5. Спеціальне спорядження та вузли для спортивного туризму.* *Тема 6. Подолання природних перешкод та змагання зі спортивного туризму.* *Тема 7. Особливості організації та проведення походів із різних видів туризму.* *Тема 8. Екстремальні ситуації в туристській діяльності.* *Тема 9. Педагогічні та психологічні аспекти дитячо-юнацького туризму.*
V. Результати навчання	*Описує теоретичні та організаційно-правові засади спортивного туризму, класифікує види активного туризму, типи спортивних карт, спеціальне спорядження та туристичні вузли, пояснює особливості топографічної підготовки, спортивного орієнтування і техніки подолання природних перешкод.* *Формує в учнів уміння застосовувати поняття спортивного туризму й орієнтування, читати спортивні мапи, використовувати компас та алгоритми орієнтування на місцевості під час викладання географії та проведення позакласної туристично-краєзнавчої роботи у школі.* *Застосовує нормативну базу, правила змагань зі спортивного туризму, методики топографічної підготовки та техніко-тактичні прийоми для організації категорійних походів, подолання перешкод, в'язання туристичних вузлів і розв'язання практичних завдань туристської діяльності.* *Аналізує та оцінює туристсько-спортивні маршрути й рекреаційні території України, чинники виживання та рівень ризику в екстремальних ситуаціях, обґрунтовує заходи щодо комплектування груп, забезпечення безпеки учасників, надання першої домедичної допомоги та виховання юних туристів.*
VI. Порядок і критерії оцінювання	***Форми і методи поточного контролю*** *Поточний контроль опитування (усні й письмові), практичні та контрольні роботи* *Підсумковий контроль залік у 7 семестрі, обов'язковою умовою допуску до заліку є виконання усіх практичних робіт і написання модульних контрольних робіт* **Критерії оцінювання** Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки. Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, акуратність оформлення роботи, точність вимірювань. **Рівень відповідності критеріям** Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою. Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

	Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно. Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово. Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем. Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.
VII. Політика курсу*	*Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова.*
VIII. Основні інформаційні ресурси	*1. Колотуха О. В., Кузишин А. В. Спортивний туризм та орієнтування: теорія і методика викладання. Підручник. Київ: ВГЛ «Обрії», 2025. 310 с.* *2. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Топографія з основами орієнтування на місцевості та спортивного туризму. Навчальний посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2024. 280 с.* *3. Горбенко А. Г., Воропай Г. В. Організація та проведення змагань зі спортивного туризму. Навчально-методичний посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. 215 с.* *4. Мельник А. В., Гродзинський М. Д. Геоінформаційні системи та цифрова картографія у спортивному орієнтуванні. Підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 256 с.* *5. Васильєв Є. М., Степаненко А. В. Техніка та тактика активних видів туризму. Навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2026. 240 с.* *6. Поколодна М. М., Воловик В. М. Безпека життєдіяльності та надання першої домедичної допомоги в активному туризмі. Навчально-методичний посібник. Вінниця: Твори, 2024. 190 с.* *7. Ковальчук І. П., Смаль І. В. Туристсько-спортивне районування та трасування маршрутів. Навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. Миколи Гоголя, 2025. 205 с.* *8. Семенов В. Ф., Заставецька О. В. Освітній та дитячо-юнацький спортивно-оздоровчий туризм. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2024. 228 с.* *9. https://kgf.com.ua/* *10https://map-projections.net*
	Обговорено та затверджено на засіданні кафедри _____протокол №___ від _____